

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

Online konference k výstupům projektu **Kompetence leadera úspěšné školy**

24. 3. 2021

9:00-15:00

Co je formativní hodnocení a jak ho ve škole zavádět?

Veronika Laufková

ÚSPĚŠNÝ LEADER

ZKUŠENÝ MANAŽER

SDÍLENÍ A PRAXE

EFEKTIVNÍ KOMUNIKACE

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Jak vypadá škola a výuka, při které se všichni žáci úspěšně a s radostí učí?

Uvedte klíčová slova – 2 min

<https://www.menti.com/he67p777u8>

Menti.com

- kód: 9461 6835

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

■ CENTRUM
■ CELOŽIVOTNÍHO
■ VZDĚLÁVÁNÍ

Formativní hodnocení (FH) v kontextu učení a hodnocení

Typy školního hodnocení

*Když kuchař ochutnává polévku, jedná se o formativní hodnocení,
když host ochutnává polévku, jedná se o hodnocení sumativní.
(Robert Stake; in Roos, 2002)*

Think – pair - share

	Sumativní Známky / slovní hodnocení na vysvědčení	Formativní
načasování	na konci učení – výsledky učení	v průběhu učení – procesy učení
typ konečného adresáta	rodiče učitelé škola vzdělávací politika	žák učitel (aby mohl žákovi pomoci)
účel, kterému daný typ slouží	zhodnotit, zda žáci vědí či rozumějí porovnávání žáků mezi sebou	pomoci žákovi identifikovat jeho vzdělávací potřeby a přizpůsobit jim výuku sledovat pokroky žáka

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pedagogická
fakulta

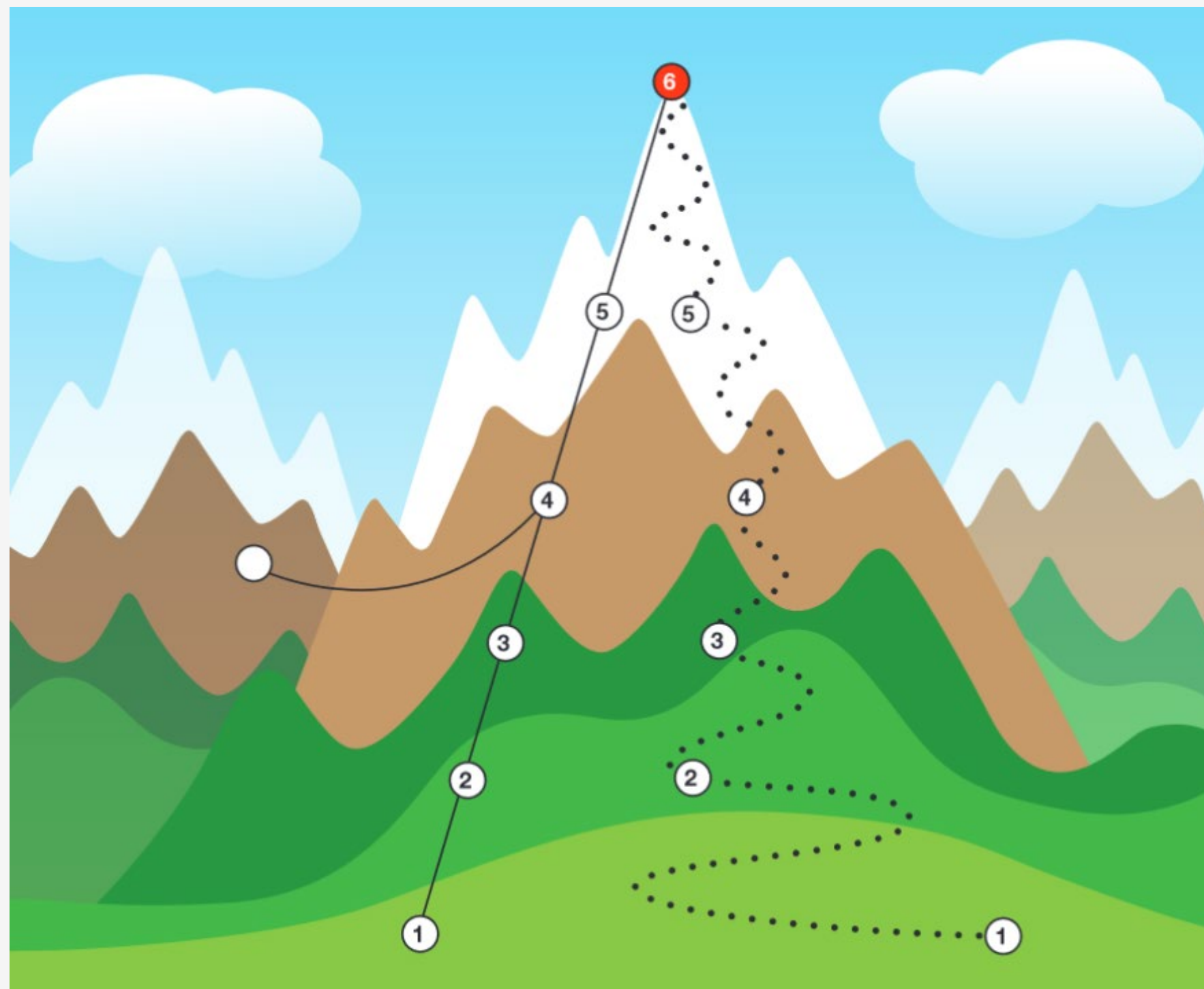
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Formativní hodnocení

Zdroj: Franklin Covey
podle návrhu VL

Nesrovnává žáky, ale **naznačuje jim cestu k cíli**, která může být různá, protože každý z nich se na cestu vydává s odlišnými podmínkami.

Geneze FH

- Výrazně se proměňující společenský kontext, civilizační a kulturní faktory
- Nové požadavky na pojetí a kvalitu vzdělávání
- Od 20. let 20. stol.: reformní školy
- Od 60. let 20. stol.: důraz na rozvoj **klíčových kompetencí**, adaptabilitu, kreativitu a vlastní iniciativu, koncept celoživotního vzdělávání
- **Konstruktivistické pojetí vyučování a učení**
- Celonárodní testy očekávání nenaplnily
- Potřeba zaměřit se na **proces vyučování a učení**. Právě z tohoto podhoubí vyrostla potřeba nového hodnocení, formativního.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

3 základní otázky FH

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Metody / strategie / postupy formativního hodnocení

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

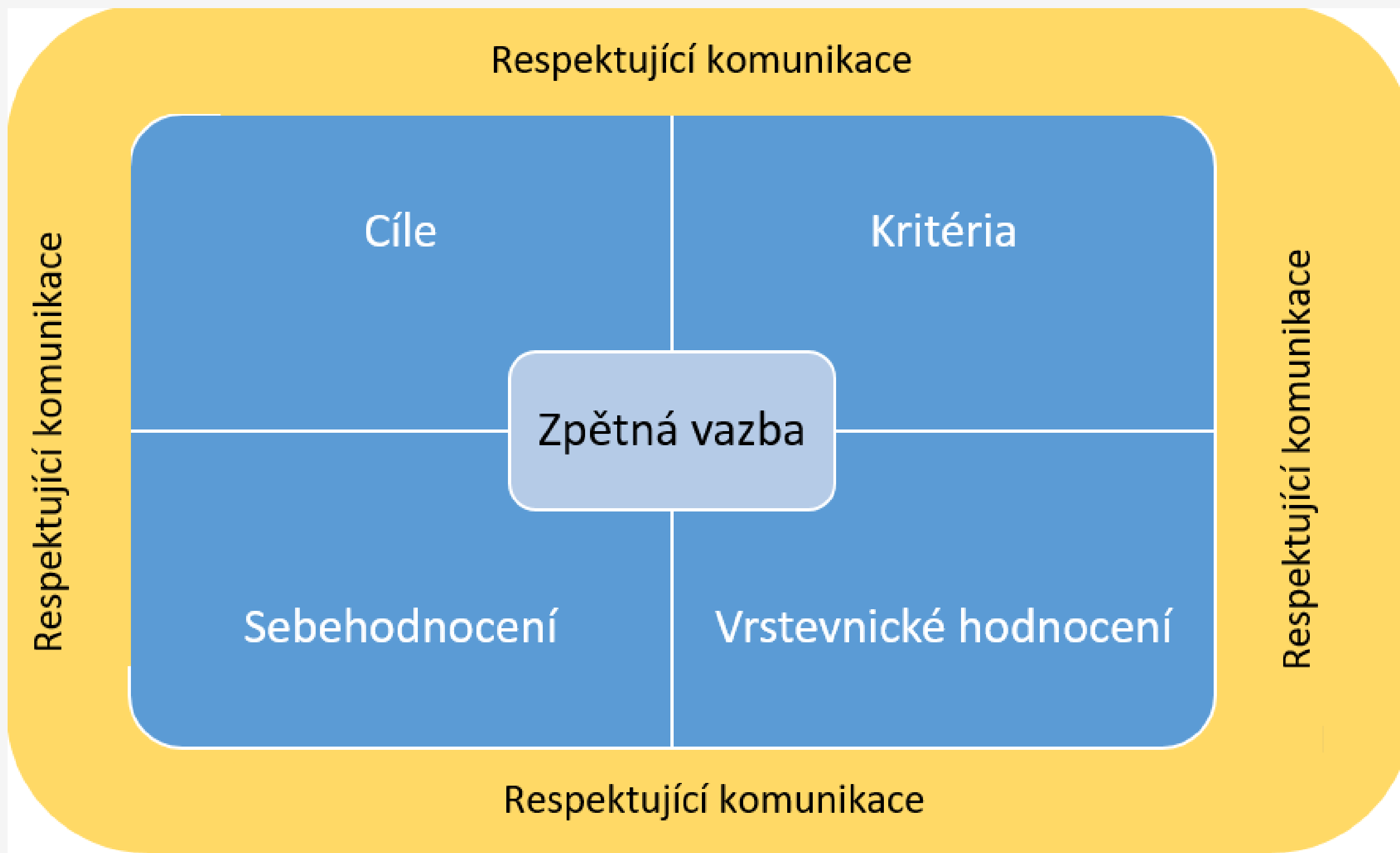

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Komunikace jako předpoklad FH

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Základním předpokladem pro úspěšné učení je DOBRÝ VZTAH

„Vztah mezi učitelem a žákem je významnější než to, co učitel vyučuje, jak to vyučuje či koho vyučuje.“ (Gordon, 2015, s. 17)

Tj.

Žák se může učit jen tehdy, je-li jeho vztah s učitelem dobrý.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

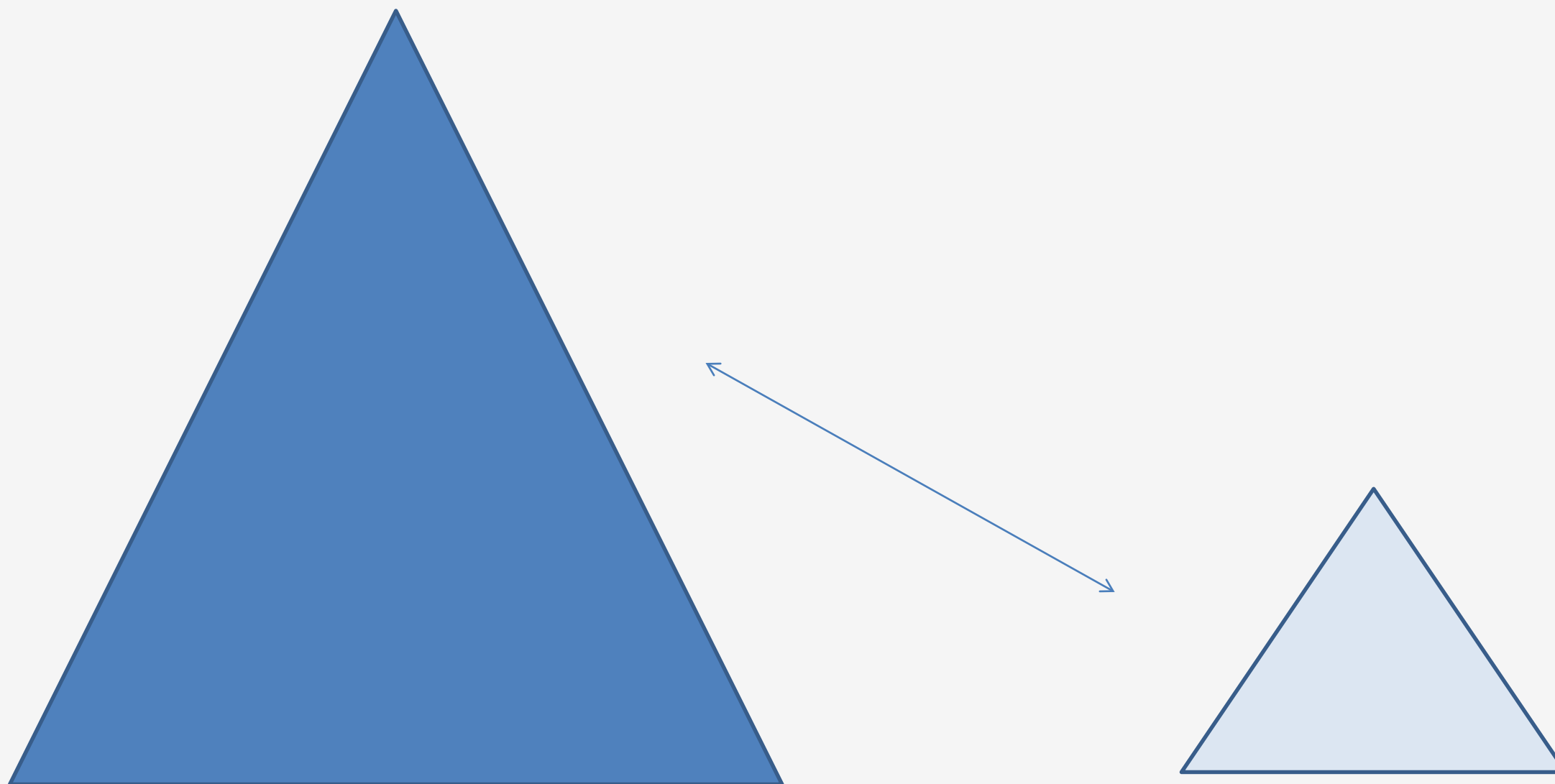

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

■ CENTRUM
■ CELOŽIVOTNÍHO
■ VZDĚLÁVÁNÍ

Autorka: dr. T. Krčmářová

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

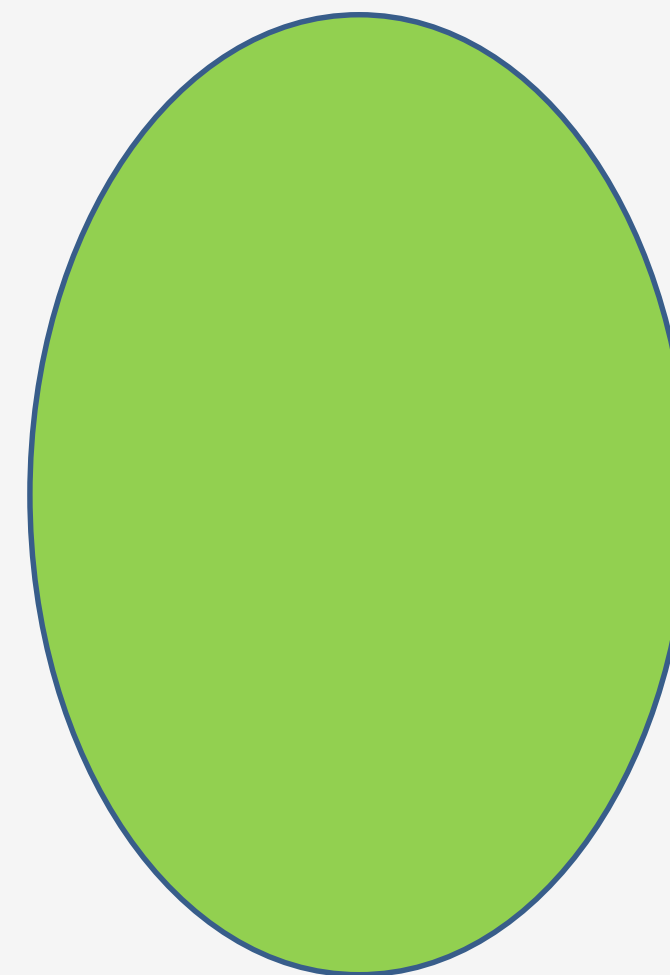
Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Autorka: dr. T. Krčmářová

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Kam jdu/směřuji?

Zdroj obrázku: <https://www.slevomat.cz/magazin/1518-kviz-snezka-nebo-mont-blanc-poznate-z-fotky-ceske-a-evropske-hory>

Plánování pozpátku (od cílů)

1

- **Formuluji cíle**

- Až hodina skončí, co žák bude nového umět dělat, čemu bude dobře rozumět, co si bude pamatovat, s čím bude mít osobní zkušenost, jak se změní jeho postoje apod.

2

- **Stanovím důkazy o (na)učení**

- Vyberu si, na čem poznám, že žák došel k cíli nebo se k němu blíží (práce během hodiny, na konci hodiny, kdy žák prokáže ovládnutí kýžených dovedností).

3

- **Promyslím a připravím formy a metody výuky**

- Promyslím a připravím postup hodiny - kroky, kterými se budeme se žáky od začátku po konec hodiny ubírat. Dávat smysluplné úkoly, motivační, odstupňované – možnost výběru – diferenciaci ve výuce

Učební činnosti žáků a jejich hodnocení jsou vzájemně propojené.

Kritéria hodnocení/úspěchu

- Od cílů odvozujeme (ideálně společně s žáky) **kritéria hodnocení/úspěchu**
- Ty slouží žákům i učiteli jako „vodítko“ při práci i hodnocení.
- Pomáhají sledovat pokrok žáků.
- Objektivizují výkon žáka.
- Vedou žáky k přebírání odpovědnosti za své učení.
- Pomáhají formulovat zpětnou vazbu učiteli, žákům při sebehodnocení i vrstevnickém hodnocení

Kritéria hodnocení a četnost výskytu

Kritérium	stále	často	někdy	výjimečně
Diskutoval/a jsem ve skupině				
Naslouchal/a jsem druhým				
Vracel/a jsem skupinu k tématu				
Nabízel/a jsem vlastní nápady				
Přemýšlel/a jsem vážně o nápadech druhých				
Kritizoval/a jsem nápady, nikoli jejich autory				

Ideální je formulovat kritéria jako žádoucí:
Zapojoval jsem se do práce ve skupině.

Zdroj: KOŠTÁLOVÁ, Hana, Šárka MIKOVÁ a Jiřina STANG.
Školní hodnocení žáků a studentů: se zaměřením na slovní hodnocení. Vyd. 2. Praha: Portál, 2012.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Kde se právě nacházím?

Zdroj obrázku: <https://evalblog.com/2011/06/06/where-am-i/>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

■ CENTRUM
■ CELOŽIVOTNÍHO
■ VZDĚLÁVÁNÍ

Techniky zjišťování aktuálního stavu porozumění žáků

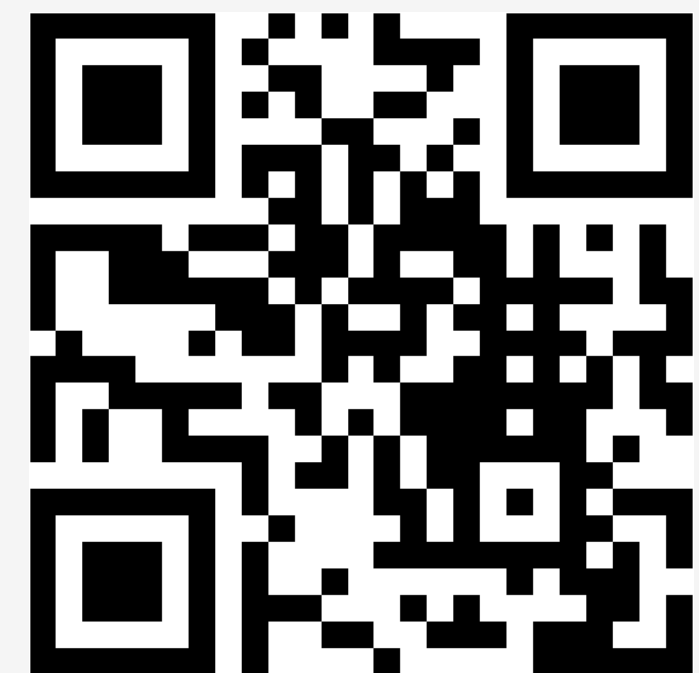

Co se děje ve třídě, když všem žákům položíte otázku (tzv. do pléna)?

- A. Nikdo se nehlásí
- B. Hlásí se jen ti, co vědí
- C. Hlásí se extroverti, kteří chtějí být za každou cenu vidět/slyšet
- D. Hlásí se ti, kteří nedávali pozor
- E. Hlásí se všichni

<https://www.menti.com/d3uynx5cmv>

Menti.com, kód: 2938 8348

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Hlášení všech žáků najednou

- Neefektivní – odpovídá jen ten, kdo ví
- Učitelé mají tendenci vybírat „podezřelé“:
 - ty, kteří odpoví správně a učitel bude moci pokračovat,
 - ty, o kterých si učitel myslí, že nedávali pozor, a chce je „nachytat na švestkách“.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Losovátka / špachtličky

- „Náhodný výběr“
- Spravedlivost (položit otázku a až potom vybrat žáka)
- Neustálá aktivizace žáků
- Zapojují se i žáci, kteří by se sami nepřihlásili

V online výuce: Flippity

<https://www.flippity.net/rp.php?k=15xurQBE5JFjfOYdjujLNmbL8pRiZHQiJiMYG6mY63K4>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

■ CENTRUM
■ CELOŽIVOTNÍHO
■ VZDĚLÁVÁNÍ

Hromadné hlasovací systémy

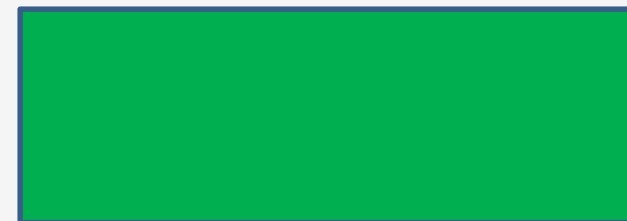
Techniky pro odpovídání všech žáků najednou

Signály

- palec nahoru = ano, palec dolů = ne (případně vodorovně ani ano, ani ne)
 - *Příklad: Doplňte číslíci! Je to správně?*

Lze využít i karty (červená / zelená).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

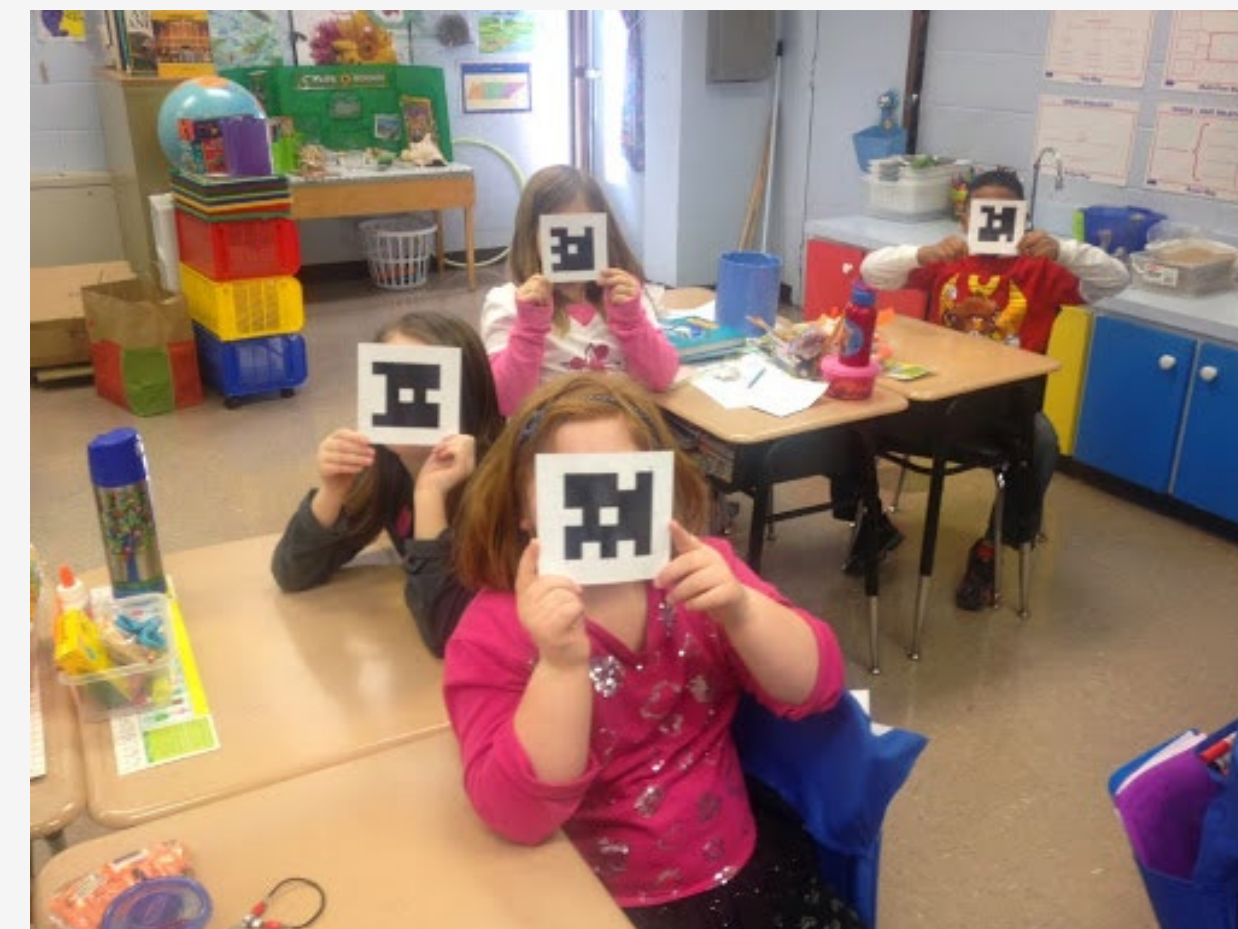
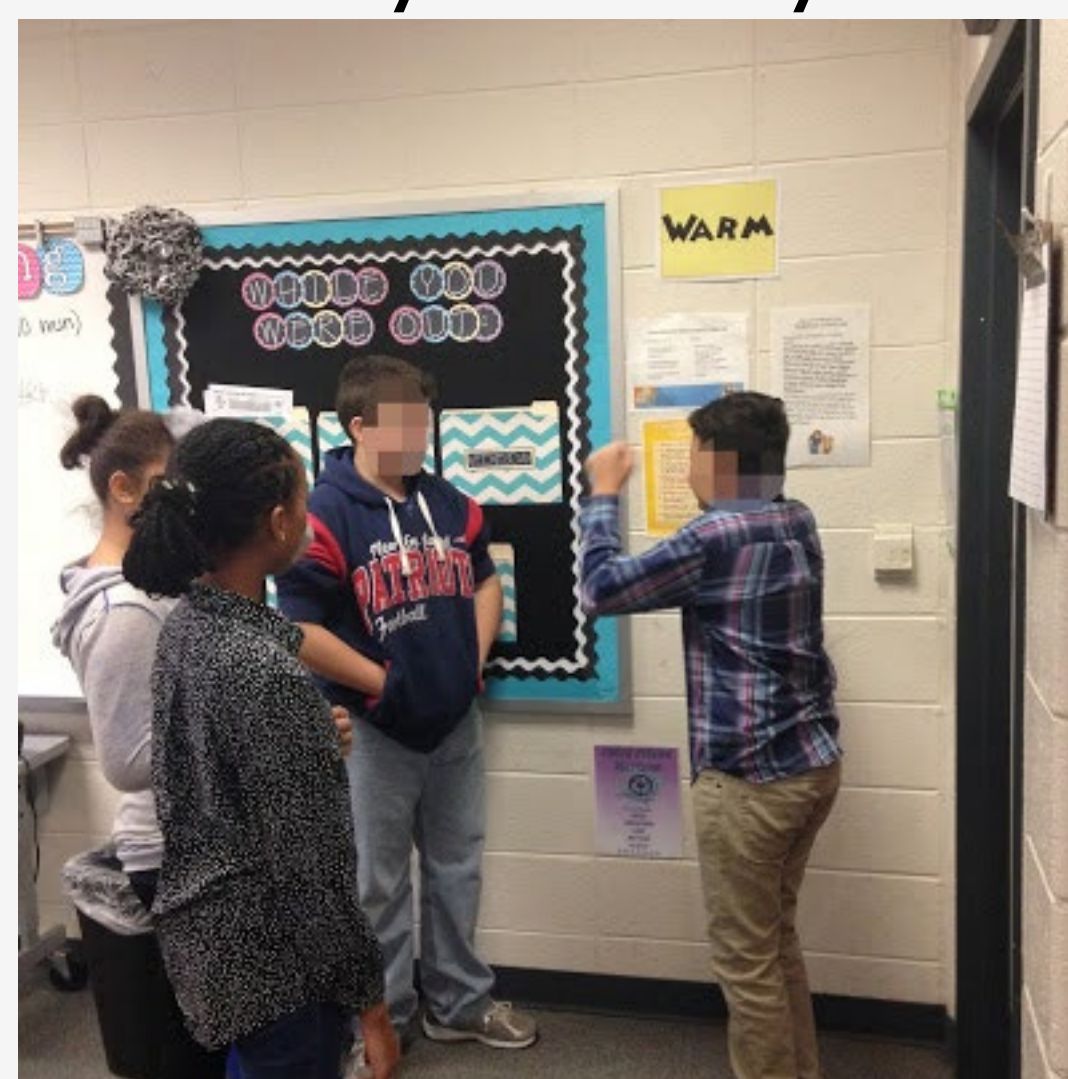
CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Technika ABCD

ABCD – viz Mentimeter - <https://www.menti.com/d3uynx5cmv>
Socrative; SMART Learning; NearPod

Varianta s QR kódy: PLICKERS

Technika ABCD – Třída – rohy učebny

<https://spomocnik.rvp.cz/clanek/21399/PLICKERS.html>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

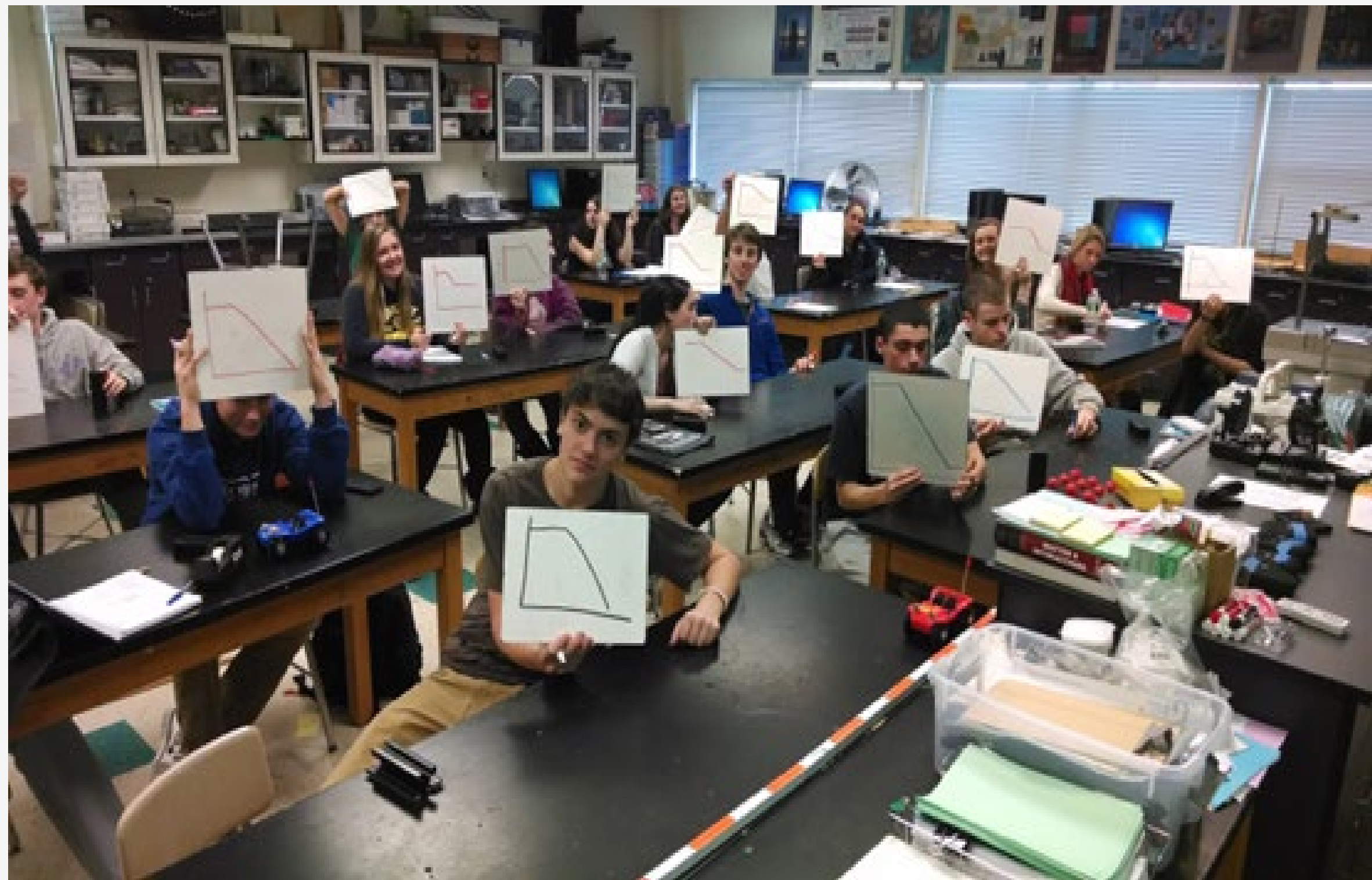
ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Bílé tabulky / mazací tabulky / white boards

Psaní krátkých odpovědí,
grafů, schémat, ...

(možnost nahradit
euroobaly)

V distanční výuce lze
využít napsat odpověď
do chatu.

Hromadné hlasovací systémy: reflexe

Výhody

- Učitel v reálném a krátkém čase zjistí, co se naučili všichni žáci ve třídě
- Užitečné pro žáky
 - **efekt hyperkorektnosti:** žák musí odpověd' – jde se svou kůží na trh – zajímá ho správná odpověd' – déle si ji pamatuje – zefektivňuje se tím učení žáků

Hromadné hlasovací systémy: reflexe

- Učitel si musí otázky předem dobře promyslet.
- Zejména otázky s výběrem odpovědí musí být formulovány tak, aby odpovědi pokryly různé možnosti nepochopení žáků.
- Vědět, jak s výsledky naložit, tj. na výsledky je třeba reagovat – uzpůsobit jim další část hodiny / hodinu následující (můžeme výsledky využít ve fázi evokace a navázat na ně).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

■ CENTRUM
■ CELOŽIVOTNÍHO
■ VZDĚLÁVÁNÍ

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Jak se dostanu k cíli?

<https://www.eaie.org/blog/mobility-closing-the-gap-between-policy-and-practice.html>

Co z těchto postupů učitele má největší dopad na budoucí učení žáků (je nejvíce „efektivní“)?

1. Odměny
2. Pochvaly
3. Povzbuzování
4. Tresty

Seřadte od nejméně efektivních (1) po nejefektivnější (4)
<https://learningapps.org/display?v=pwebysxin20>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Efektivita dopadů hodnocení na úspěšnost žáka

(Hattie&Timperley, 2007)

1. Pochvaly (0,14)
2. Tresty (0,20)
3. Odměny (0,31)
- 4. Povzbuzování k většímu úsilí - projevování vysokých očekávání (0,94) (reinforcement; high expectations)**

Efektivitou je míněno jaký vliv má na budoucí učení žáka. Velikost účinku (effect size) z metaanalýz vysoká kolem 1.00, nízká kolem 0.20; „standard“ 0.40

Pochvaly vs. Povzbuzování k většímu úsilí (reinforcement) - projevování vysokých očekávání

Pochvaly

týkají se osobnostních vlastností (*Jsi šikulka*)
snižují vnitřní motivaci k učení

Povzbuzování

víra, že žáci svou pílí (když vyvinou dostatečné množství úsilí) mohou dosáhnout úspěchu

má pozitivní efekt na vnitřní motivaci žáků

např. *Každému z nás trvá učení různě dlouho. Budeš-li se takhle i nadále snažit, zvládneš to.*

např. *Každý se učí jinak. **Zkusíme** najít způsob, který vyhovuje tobě.*

– 3. osoba plurálu (jsme v tom společně)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Povzbuzování žáků

Carol Dwecková: *Nastavení mysli* (2017)

- Růstové vs. fixní nastavení mysli
- **Ještě ne / Zatím ne**
- Povzbuzování, důvěra v žáky
- **Oceňovat snahu, vytrvalost, učební strategie, pokrok**

Doporučené video:

https://www.ted.com/talks/carol_dweck_the_power_of_believing_that_you_can_improve#t-12050

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Tabulka pro vzájemné hodnocení plakátu

Vyznačte křížkem úroveň zvládnutí daného kritéria

Kritérium	Zvládli úplně	Zvládli částečně	Ještě nezvládli	Nemohu posoudit
Obsažené informace				
Přehlednost, čitelnost				
Sladění slov a grafiky				

Pravidla pro poskytování verbální zpětné vazby

(Hattie, Clarke, 2019)

- **1. Oslovit žáka**

Marie, ...

- **2. Oceňovat (není motivující se zaměřit jen na chyby)**

- používat 2. osobu sg

*Podařilo se ti, ...;
Dokázala jsi...,
Výborně jsi poznamenala ...
Když jsi uvedla příklad, pochopila
jsem ...*

- **3. Nepoužívat vágní formulace**

- **4. Neporovnávat žáka se spolužáky**

- **5. Vyvarovat se používání příslovcí *vždycky, nikdy, pokaždé, zase***

Jak poskytovat verbální zpětnou vazbu

(Hattie, Clarke, 2019)

6. Popisovat, co vidíme, ve vztahu k cíli (cílená ZV)

– nevěštit, co tím měl žák asi namysli

*Vidím, že ... tě nejvíce zaujalo,
že žák přebírá zodpovědnost
za své učení.*

Informace by měla žákovi sdělovat, kde se právě nachází, ale také naznačovat to, co má dělat, aby se něčemu dalšímu naučil a dosáhl stanoveného cíle

(Hattie, Clarke, 2019)

- **Objasňování**

Takže říkáš ...

Mohli bychom souhlasit s ...?

- **Položení otázky**

Mohla bys mi ještě vysvětlit/ukázat

...

Co si myslíš o ...?

Mohla bys mi dát příklad ...?

Na základě čeho soudíš ...?

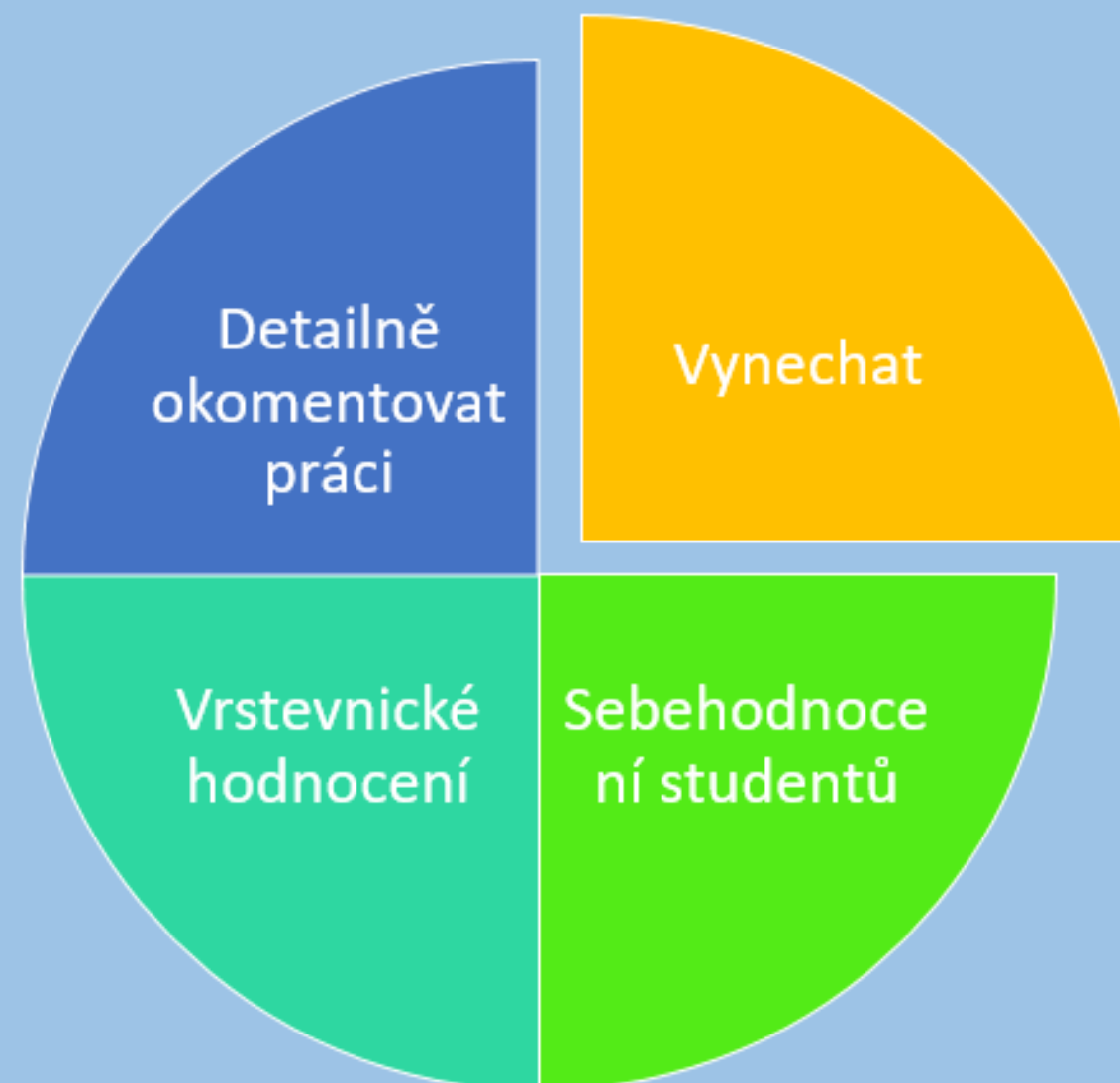
Co by ti pomohlo, abys ... ?

Hodnocení je časově náročný úkol

- D. Wiliam doporučuje tzv. „čtyřčtvrtinové hodnocení“

Assessment FOR learning
+ Assessment AS learning
=
formative assessment

Důvěřujte žákům
a přenechte jim více
zodpovědnosti v řízení
jejich procesu učení.

Metody/klíčové strategie formativní hodnocení

- Metody formativního hodnocení se prolínají v tzv. **postupech FH**, př. hodnocení referátu:
- stanovení cíle
- na základě cíle vyvozujeme kritéria
- žákův výstup
- žákovo sebehodnocení
- vrstevnické hodnocení
- (celkové zhodnocení učitelem)
- Po celou dobu procesu učení využíváme **respektující komunikaci a popisný jazyk zpětné vazby**.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

■ CENTRUM
■ CELOŽIVOTNÍHO
■ VZDĚLÁVÁNÍ

K sebehodnocení

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

- Nová taxonomie vzdělávacích cílů
(Marzano, Kendall, 2007)
- Dimenze kognitivních procesů

Metakognitivní strategie (Marzano, Kendall, 2007)

1. Co je cílem mého učení? Co nového se naučím? (MONITOROVÁNÍ OSOBNÍCH CÍLŮ/PŘÍNOSŮ)
2. Co mi obvykle pomáhá se něco naučit? Jak jsem řešil podobnou úlohu v minulosti? (MONITOROVÁNÍ PROCESU UČENÍ)
3. Co mi není jasné? Čemu na tom vlastně nerozumím? Které části učiva nerozumím? (MONITOROVÁNÍ SROZUMITELNOST)
4. Jaké další informace potřebuji získat? Kde mohu získat potřebné informace? (MONITOROVÁNÍ PŘESNOSTI)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Složky seberegulace (self-system)

Překlad: K. Starý

- 1. Motivace** Jakou mám motivaci se tomu naučit?
- 2. Emoční odezva** Jaké pocity to ve mně vyvolává?
- 3. Vnímání vlastní zdatnosti** Jaké mám šance uspět?
- 4. Osobní významnost** Jak je to pro mě osobně důležité?

Jak rozvíjet sebehodnocení?

- **Gesta, grafické symboly** s jasnou posloupností
- **Hodnocení na škále** (nevhodná je 5stupňová škála)
- **Nedokončené věty** – *Mohla bych se naučit více, kdybych ...*
- **Otevřené otázky** – *Co se ti podařilo?; V čem ses zlepšil/a?; Kdo nebo co ti pomohlo?; Co se pokusíš ještě zlepšit?; Jakou pomoc budeš potřebovat?*

Ukázka sebehodnocení „mráčky“: Vyber si jednu větu a dokonči ji

Nejužitečnější věc, kterou si
z dnešního setkání
odnáším...

Překvapilo mě ...

◦ Rád/a bych se
dozvěděl/a více o ...

Nejsem si jistý/á ...

Projevujeme zájem o učitele i žáky a jejich učení:
Říkáme si pravidelně o jejich zpětnou vazbu

Propustka / exitka / exit tickets / Exit slips

- Na konci hodiny/tematického celku/projektu
- Zaměřena na

- **Cíle**

- **Proces učení:**

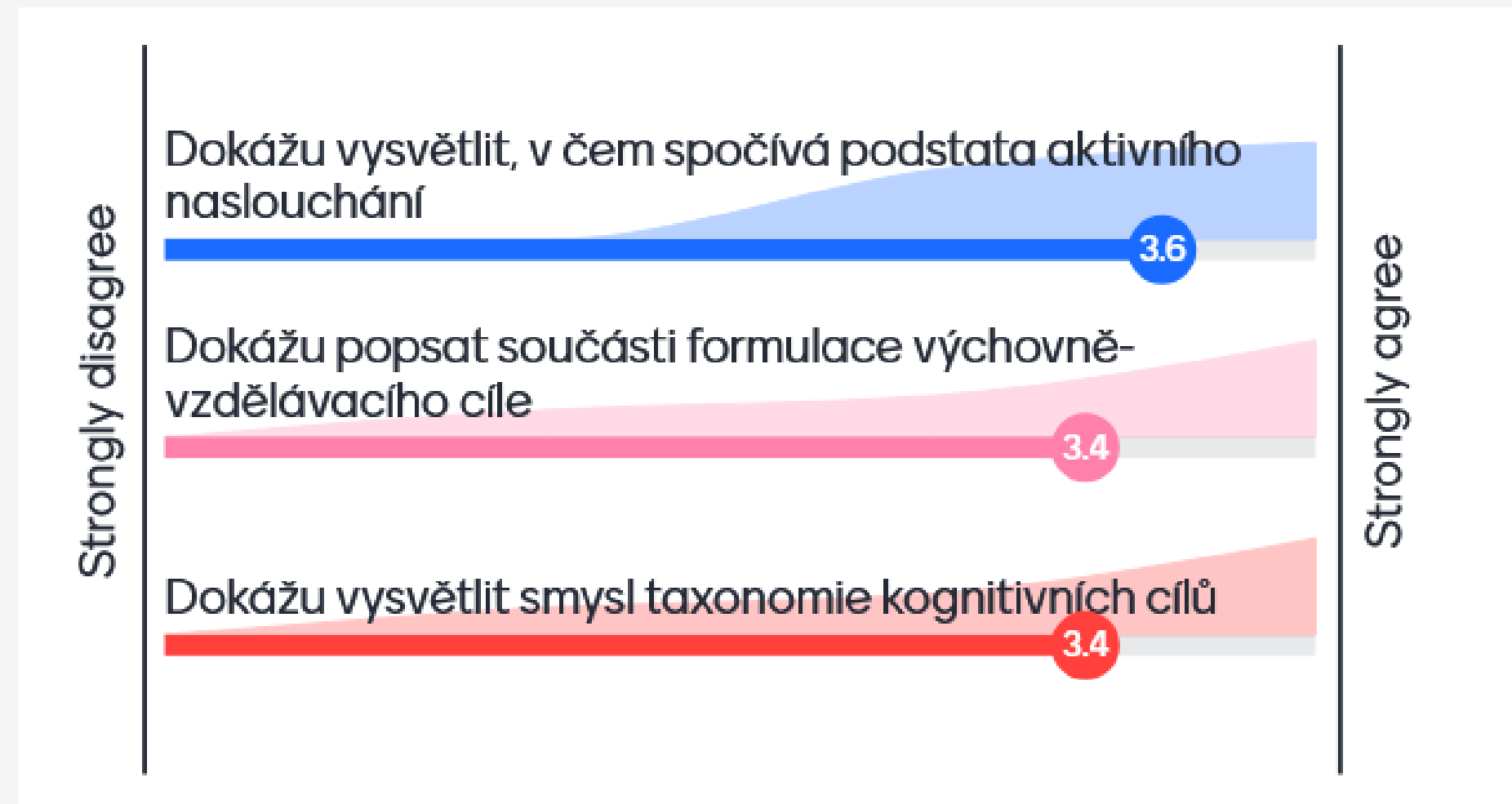
*Co potřebuji ještě upřesnit?
Můj AHA moment ...*

- **Vyučovací postupy:**

Bez čeho bych se obešel/obešla...

Sebehodnocení práce ve skupině na základě kritérií

Co by ti pomohlo, aby ses cítil jistější při

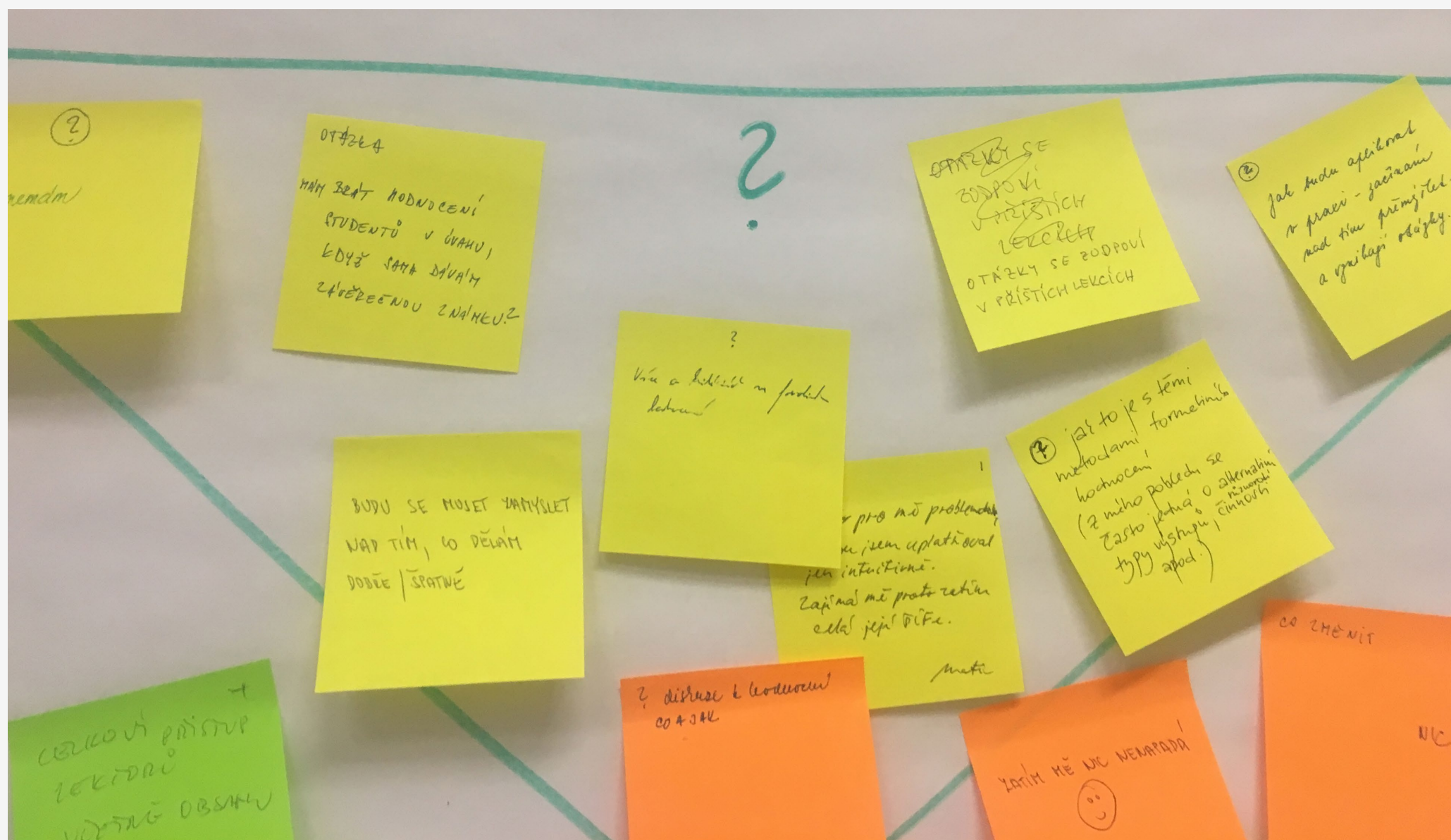

Technika PMI (Plus – Minus – Interesting)

+ 1 věc, která mě zaujala: zelený lísteček

? S jakou nezodpovězenou otázkou odcházím: žlutý lísteček

- Čemu jsem neporozuměl/a, potřebuji se k tématu vrátit:
oranžový lísteček

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Proč zavádět formativní hodnocení ve škole?

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Pokud učitelé používají principy formativního hodnocení, žáci považovali jejich přístup za spravedlivý.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Jak zavádět FH ve své škole?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

■ CENTRUM
■ CELOŽIVOTNÍHO
■ VZDĚLÁVÁNÍ

Předpoklady pro úspěšné zavádění FH na škole

Vím, **CO** je FH, jaký je
jeho smysl a účel

Vím, **PROČ** ho ve výuce
zavádět – jaké jsou jeho
účinky na učení žáků,
učitele, školu, rodinu

Hledám cestu, **JAK** vést
učitele při zavádění FH
ve své výuce

Předpoklady pro úspěšné zavádění FH na škole

Cíl – Kam směřuji

- Co je naším cílem?
- Jak chceme, aby se v naší škole hodnotilo a proč?
- Jak chci, aby se v mé výuce hodnotilo?

Kde se právě nacházím

- Jak u nás ve škole vypadá hodnocení?
- Jak probíhá hodnocení v mé výuce?

Jak se dostanu k cíli

- Jaké kroky mě k cíli dovedou?
- Jaký postup FH (jakou metodu, strategii, techniku, nástroj FH) zavedu; jaké účinky očekávám; jak poznám, že funguje; jakou změnu navrhnou, abych došel/la k cíli.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

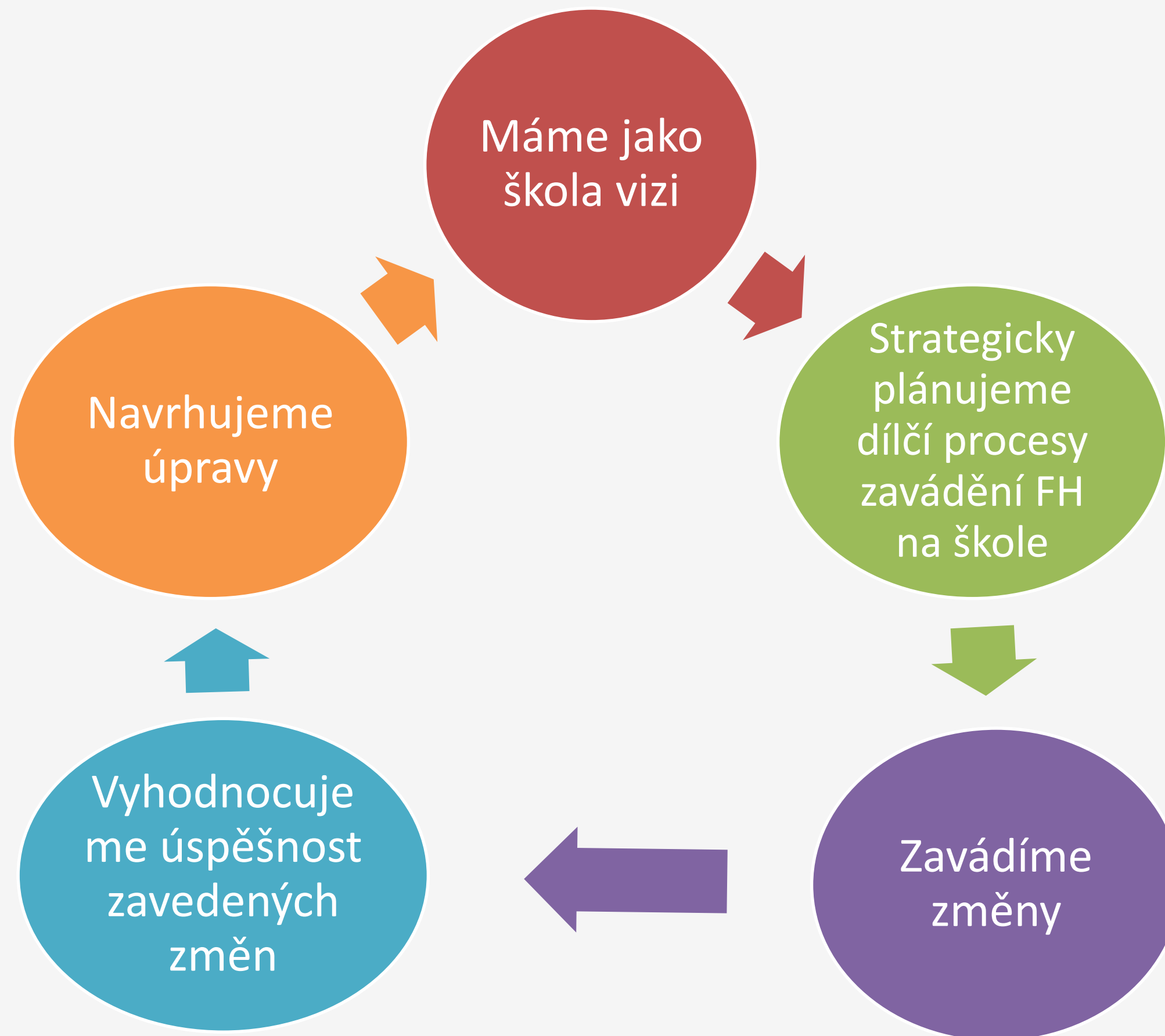

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Předpoklady pro úspěšné zavádění FH na škole

Předpoklady pro úspěšné zavádění FH na škole

- Touha a ochota učitelů po změně, **vnitřní přesvědčení učitelů o fungování FH** – pozitivních účincích na učení žáků
- Zásadní nejsou metody, techniky, nástroje, postupy FH, ale **respektující komunikace založená na popisném jazyku zpětné vazby**.
- Uvědomovat si, že zavádění FH je **dlouhodobý a komplexní proces**, jeho účinky se projevují postupně a s určitým časovým odstupem.
- Podporovat učitele, poskytovat prostor pro společné sdílení a učení, inspirace.
- Vše budovat na existující praxi

Profesionální učící se komunita v oblasti FH (Kruh přátel FH)

- Učitelé se setkávají:
 - jednou za 14 dní
 - na 60-75 min
 - Heterogenní skupiny v počtu 5-10

Kruh přátel FH – struktura:

- Jasný cíl setkání a úkoly
- Sdílení zkušeností účastníků
- Nové poznatky, nápady, techniky, nástroje, impusly apod.
- Vyhodnocené svých postupů a nastavení dalších kroků
- Plány vzájemných návštěv ve výuce, tandemové výuky, ...

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

■ CENTRUM
■ CELOŽIVOTNÍHO
■ VZDĚLÁVÁNÍ

Shrnutí

Návrat ke klíčové otázce z úvodu

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta
Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Jak vypadá škola a výuka, při které se všichni žáci úspěšně a s radostí učí?

Je využívána
respektující
komunikaci.

Je jasně stanoven cíl a
na něj navázána
kritéria.

Žáci jsou zapojeni do
procesu učení
i hodnocení.

Průběžně je zjišťováno
porozumění žáků a
jsou hledány důkazy
o (na)učení.

Je zajišťována
provázanost cílů,
metod a výstupů.

Je poskytována zpětná
vazba všem
zúčastněným.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

ONLINE KONFERENCE K VÝSTUPŮM PROJEKTU KOMPETENCE LEADERA ÚSPĚŠNÉ ŠKOLY
CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008145

Pedagogická
fakulta

Univerzita Palackého
v Olomouci

CENTRUM
CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

Přeji úspěšnou a inspirativní
cestu nejen ke stanoveným
cílům.

Veronika.Laufkova@pedf.cuni.cz

<https://padlet.com/vlaufkova/algm8d78br4e4phu>